

stichting orgelkring "hendrik niehoff"

gevestigd te 's-hertogenbosch

Programma van het concert in de Sint-Janskathedraal te 's-Hertogenbosch
op dinsdag 23 mei 2017 om 20.00 uur door **Véronique van den Engh**

Véronique van den Engh werd in 's-Hertogenbosch geboren. Ze kreeg, na een aantal jaren pianoles, op 14-jarige leeftijd haar eerste orgellessen van haar oom Aat Broersen in Haarlem. Na haar Gymnasium B opleiding ging ze studeren aan het Brabants Conservatorium in Tilburg. Ze behaalde daar als leerling van Maurice Pirenne het diploma Docerend Musicus in juni 1989 en een jaar later het diploma Uitvoerend Musicus voor orgel. Bij Cees Rotteveel studeerde zij koördirectie, waarvoor ze in juni 1988 afstudeerde. Sinds augustus 1989 is zij als docent verbonden aan de Schola Cantorum van de Sint-Janskathedraal te 's-Hertogenbosch. Bij de Schola Cantorum was zij tevens meer dan twintig jaar assistent-dirigent. Gedurende vijfentwintig jaar was zij in de Sint-Jan assistent-organist. Op 1 februari 2008 volgde zij Maurice Pirenne op als organist van de Kathedrale Basiliek van Sint-Jan te 's-Hertogenbosch. In oktober 2009 speelde zij in samenwerking met de Schola Cantorum in de vier patriarchale basilieken in Rome. Zij is bestuurslid bij de Stichting Orgelkring "Hendrik Niehoff" en bij de Stichting *Maurice Pirenne*. In juni 2014 verscheen haar eerste cd 'Imposant', in juli 2015 haar tweede cd 'Allure'. Op beide cd's staan diverse orgelwerken, gespeeld op het monumentale groot orgel van de Sint-Janskathedraal. De cd's zijn te bestellen via haar website. Zij nam het initiatief tot het tot stand komen van en werkte mee aan het boek: "Het groot orgel van de Sint-Janskathedraal, De Nachtwacht van 's-Hertogenbosch", dat in november 2016 verscheen. Vandaag verschijnt na afloop van het concert haar 3e cd. Voor meer informatie zie: www.veroniquevandenengh.nl

Toccatà und Fuga in d- moll, BWV 645	Johann Sebastian Bach	1685-1750
Prélude, Fugue et Variation en si-mineur (CD)	César Franck	1822-1890
Ik wil mi gaen vertroosten (CD)	Flor Peeters	1903-1986
Vater unser	Georg Böhm	1661-1733
Toccatà en b-mineur	Eugène Gigout	1844-1925
Metanoia (CD)	Maurice Pirenne	1928-2008
Wachet auf, ruft uns die Stimme, BWV 645 (CD)	Johann Sebastian Bach	1685-1750
Complainte de voix humaine, VPX 224 (CD)	Jean-Paul Verpeaux	Geb. 1951
Final uit symphony nr. 1 opus 14 (CD)	Louis Vierne	1870-1937

Na afloop van dit concert volgt de CD-presentatie van een nieuwe CD die uitgebracht wordt door de Stichting Orgelkring "Hendrik Niehoff". De cd is daarna verkrijgbaar voor € 15,00.

Toelichting

De werken waar (CD) achter staat zijn onder andere te beluisteren op de cd die vanavond gepresenteerd wordt.

Bach: Als opening van de orgelconcertseries in het jubileumjaar van het orgel – 400 jaar geleden begon de bouw van de orgelkast – een van de highlights van de orgelmuziek. Het is een dermate sterk stuk dat er vele bewerkingen voor geschreven zijn, van gitaar tot symfonieorkest. Het stuk wordt op heel veel verschillende manieren gespeeld, maar bijzonder is dat het stuk meestal toch in zijn kracht blijft. Een toccata is een virtuoze, fantasie-achtige instrumentale compositie zonder vaste vorm. In een fuga wordt het thema eerst eenstemmig voorgesteld. In deze fuga is het thema eerst te horen in de tenor, daarna in de alt, vervolgens in de sopraan en dan wat later in de bas. Daarna keren de thema's in de verschillende stemmen steeds terug. Het thema van deze fuga is zeer herkenbaar en daardoor gemakkelijk te herkennen. Een compositie, waarvan vooral de eerste maten door menigeen gekend en herkend worden. De compositie is echter veel meer dan deze eerste alom bekende eerste maten.

Franck: Het is niet verwonderlijk dat de organist van de St. Clothilde met zijn prachtige Cavaillé-Coll orgel in verhouding met zijn andere werken zoveel orgelstukken schreef. Zijn 'Six pièces pour orgue' (1860-1862) waren zelfs zijn eerste meesterwerken. Het derde ervan, *Prélude, fuge et variation*, zal voor menigeen zelfs het lievelingsstuk zijn.

Peeters: Dit koraal is voor de ingetogen veertigdagentijd op een oud-Nederlands lied uit de lijdenstijd.

Böhm: In dit prachtige koraal wordt de melodie van het Vater unser helemaal omspeeld, waardoor deze bijna niet meer te horen is.

Gigout: Deze toccata is het bekendste werk van Gigout.

Pirenne: Voor de bundel 'Brabants Orgelalbum' zijn in het Bachjaar 1985 verschillende Brabantse componisten gevraagd hun fantasie te laten gaan over de naam: Bach. Deze muzikale naam b-a-c-h (klinkt bes-a-c-b) is op allerlei manieren en bij iedere componist op eigen wijze te horen. Ook Pirenne droeg bij aan genoemd 'Brabants Orgelalbum' met deze Metanoia. Het wemelt van de b-a-c-h motieven. Geen 'alledaagse' muziek, die een ontdekkingstocht waard is. Ik speel het met de registratie die Pirenne zelf in de kathedraal gebruikte.

Bach: Een van de bekendste koraalbewerkingen van Bach op een ijzersterke adventsmelodie van Philip Nicolai.

Verpeaux: In dit interessante stukje staat halverwege een spiegel en wordt het eerste gedeelte terug uit gespeeld. In de kreeft, zoals dat heet. Het gebeurt vrijwel onhoorbaar, de plaats van de spiegel is niet te horen.

Vierne: Deze spetterende final uit de eerste orgelsymphonie is een van Vierne's bekendste stukken voor orgel. Het krachtige thema in het pedaal wordt omspeeld door virtuoze en triomfantelijke figuren in de handen. Vierne noemde het zijn Marseillaise, waarmee hij bedoelde dat hij het verschrikkelijk pompeus vond: "Het is een gebrek aan smaak, maar een gebrek aan smaak dat het publiek behaagt....dus speel ik het altijd!"